

Utbildningsförvaltningen
Rapport

Datum:
2021-09-27

Diarienummer:
UBN-2021-05570

Handläggare:
Gerd Andersson
Malin Eld

Version/DokumentID:

Rapport efter tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg i Uppsala kommun läsåret 2020/21

Innehåll

Fristående förskolor, pedagogisk omsorg och fritidshem i Uppsala kommun	3
Tillsyn i Uppsala kommun läsåret 2020/21	3
Tillsyn	4
Tillsynsmodellen vid regelbunden tillsyn och förstagångstillsyn	4
Regelbunden tillsyn och förstagångstillsyn av förskola	5
Regelbunden tillsyn av pedagogisk omsorg	5
Beslut efter tillsyn	5
Granskningsområden och förelägganden	6
Anmälningar	8
Tillsyn på förekommen anledning	10
Enkätundersökningar	10
Uppföljning och likvärdighet	11
Råd och vägledning	11
Sammanfattning/kommentarer	11

Uppföljning av tillsyn läsåret 2020/21

Enligt Utbildningsnämndens riktlinjer för tillsyn ska en årlig rapport som sammanfattar tillsynen skrivas.

Rapporten syftar till att ge nämnden en övergripande bild av tillsynen – av de brister som upptäcks vid regelbunden tillsyn och av de klagomål som inkommer på de fristående verksamheterna (förskolor, pedagogisk omsorg och fritidshem). I rapporten redovisas också kortfattat den utveckling av tillsynen som utbildningsförvaltningen har utfört under läsåret 2020/21 och det vidare utvecklingsarbete som planeras under läsåret 2021/22.

Fristående förskolor, pedagogisk omsorg och fritidshem i Uppsala kommun

En kommun har tillsyn över förskolor och fritidshem vars huvudman kommunen har godkänt, och pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har förklarat ha rätt till bidrag.¹

I Uppsala kommun finns i september 2021 110 fristående förskolor, tre fristående fritidshem och åtta huvudmän som bedriver pedagogisk omsorg. De flesta i form av familjedaghem, men några har utöver detta även rätt till bidrag för pedagogisk omsorg som erbjuds istället för fritidshem. Just nu finns dock inga barn inskrivna i deras verksamheter. Den pedagogiska omsorgen omfattar ett 40-tal olika enheter, då två huvudmän har rätt till bidrag för flera olika enheter.

Sedan förra året har sex nya förskolor startats och tre enskilda huvudmän för pedagogisk omsorg har lagt ner sin verksamhet. Bland de huvudmän som har flera enheter pedagogisk omsorg har några enheter tillkommit och några har avslutat sin verksamhet. Ett av de fristående friliggande fritidshemmen har lagt ner sin verksamhet och återuppstått i kommunal regi och ett fristående friliggande fritidshem har startats i anslutning till den internationella skolan Uppsala International School. Eftersom Skolinspektionen inte godkänner fritidshem vid internationella skolor, faller denna verksamhet under kommunens tillsyn.

Tillsyn i Uppsala kommun läsåret 2020/21

Uppsala kommun använder sig av olika metoder för att fullgöra sitt tillsynsansvar:

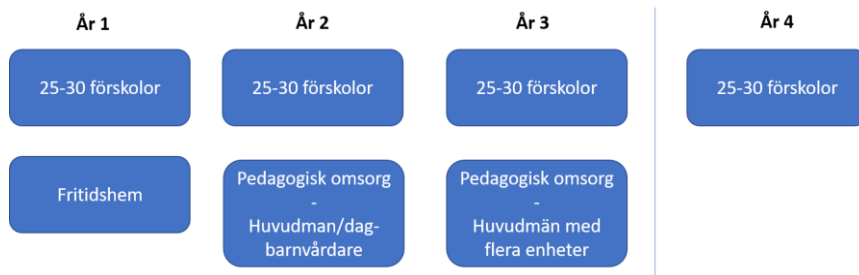
- olika typer av tillsynsbesök
- ta emot och utreda klagomål på fristående verksamhet.
- regelbunden insamling av uppgifter

¹ När det gäller den kommunala förskoleverksamheten är det Skolinspektionen som genomför tillsynen av huvudmannen.

Tillsyn

Utbildningsförvaltningen arbetar för närvarande med tre olika typer av tillsyn

- Regelbunden tillsyn – tillsyn enligt bestämd cykel på 3-4 år.
- Förstagångstillsyn – tillsyn av en nystartad fristående verksamhet under verksamhetens första år.
- Tillsyn på förekommen anledning – tillsyn efter anmälan.

Figur 1 Tillsynscykeln under 3-4 år

Tillsynsmodellen vid regelbunden tillsyn och förstagångstillsyn

Tillsyn av förskola

Den regelbundna tillsynen och förstagångstillsynen går till på samma sätt. Brev skickas till huvudmannen med begäran om uppgifter. Inskickade handlingar går igenom. Verksamheten besöks av två representanter för utbildningsförvaltningen, under förra året skedde besöken digitalt. Vid återkopplingsmötet beskriver utbildningsförvaltningens representanter vad man har noterat i dokumentationen och vid besöket och ställer frågor om något är oklart. Vid mötet ges också råd och vägledning med anknytning till de eventuella brister som upptäckts. Därefter fattas ett tillsynsbeslut.

Vid utskicket bifogas tre frågeformulär - ett till huvudman, ett till rektor och ett till förskollärare. Dessa dokument har utvecklats av utbildningsförvaltningen under hösten 2019 och används nu också som exempelmaterial hos Skolverket. Under året har en Powerpointmall tagits fram som används vid återkopplingsmötena, för att det ska bli tydligare för huvudmän/rektorer och förskollärare vad som har granskats och för att återkopplingen ska ha en tydlig struktur. Mallen anpassas sedan efter rådande förhållanden på den aktuella enheten.

Figur 2 Tillsynsprocessen från utskick till beslut

Tillsyn av pedagogisk omsorg

Eftersom de två huvudmän som bedriver flera enheter inom pedagogisk omsorg också har granskats under året har en modell för tillsynen av dessa tagits fram. Den skiljer sig något från modellen ovan. Där har intervjuer och återkoppling skett till huvudmännen för verksamheterna. De enskilda enheterna har fått fylla i frågeformulär avseende hur det praktiska arbetet sker.

Regelbunden tillsyn och förstagångstillsyn av förskola

Under läsåret 2020/21 genomfördes regelbunden tillsyn av 25 förskolor (varav två förstagångstillsyner). På grund av Covid-19 blev det något färre tillsyner än beräknat eftersom en ny modell för tillsyn på distans behövde utarbetas.

Tillsynsbesök och återkoppling har genomförts digitalt. De första tillsynsbesöken genomfördes genom att företrädare för förskolan visade och beskrev lokalerna genom en webbkamera. Under de senare tillsynsbesöken visades istället förinspelade filmer där företrädare för verksamheten hade filmat lokaler, lärmiljöer och dokumentation. Den senare modellen gav stora möjligheter för utbildningsförvaltningens representanter att ställa mer ingående frågor om planering av lärmiljöer, undervisning och dokumentation. Vid digitala tillsynsbesök kan inte samspelet mellan barn och pedagoger granskas, men genom inskickad dokumentation av arbetet vid förskolan och genom att under det digitala besöket lyssna på hur rektorer och förskollärare pratar om barnen, kan förvaltningens representanter ändå bilda sig en uppfattning om hur samspelet med barnen fungerar.

Regelbunden tillsyn av pedagogisk omsorg

Tillsyn har också genomförts av pedagogisk omsorg. Tre huvudmän har genomgått tillsyn. En huvudman som bedriver en pedagogisk omsorg som ett enskilt familjedaghem och två huvudmän som har flera olika enheter.

Tillsynsbesök genomfördes vid det enskilda familjedaghemmet eftersom verksamheten där bedrevs utomhus. Besök har inte skett vid de andra verksamheterna. Den ena tillsynen är ännu inte avslutad men avseende den andra gick det att bilda sig en god uppfattning om kvaliteten vid de olika enheterna genom inskickat material och genom den redogörelse från huvudmannen som skickats in över deras planering och uppföljning av verksamheten.

Beslut efter tillsyn

Vid tillsyn granskas att verksamheten lever upp till kraven i skollag och andra författningar. Beslut efter tillsyn har under läsåret 2020/2021 fattats för 17 förskolor (5 aktiebolag, 7 föräldrakooperativ, 2 stiftelser, 3 föreningar). Beslut har även fattats för tre pedagogisk omsorg (en större huvudman med flera enheter, en enskild firma och ett bolag).

Om det vid besök i verksamheten eller efter klagomål framkommer brister i verksamheten sker ingripanden i enlighet med skollagen. De olika sanktionsmöjligheterna är

- Avstående från ingripande
- Anmärkning
- Föreläggande (ett föreläggande kan förenas med vite)
- Tillfälligt verksamhetsförbud
- Återkallelse av godkännande eller rätt till bidrag

Förelägganden

Under läsåret 20/21 har beslut fattats för 17 förskolor och tre pedagogisk omsorg. Ett beslut kan innehålla både föreläggande och avstår från ingripande, på olika punkter.

Tabell 1 Tillsynsbeslut läsåret 20/21

Tillsynen avslutas	Föreläggande	Avstår från ingripande
10 (7 förskolor+3 pedagogisk omsorg)	7	2

Tillsynen avslutas

Vid tillsynerna på sju förskolor och tre pedagogisk omsorg har verksamheten bedömts hålla så god kvalitet att tillsynen kan avslutas utan åtgärder. Bland förskolorna handlar det om huvudmän som driver flera förskolor, men även om två föräldrakooperativ som skapat en god struktur på sitt systematiska kvalitetsarbete både på huvudmannanivå och på enhetsnivå.

Avstår från ingripande

Även om tillsynen hittar brister i verksamheten kan nämnden välja att inte ingripa om

1. överträdelsen är ringa,
2. den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse, eller
3. det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande.

Nämnden har fattat beslut om att avstå från ingripande för två av förskolorna, dessa har dock fått förelägganden inom andra områden.

Granskningsområden och förelägganden

Tillsynen ser olika ut beroende på vilken verksamhet som granskas. Pedagogisk omsorg granskas enligt de bestämmelser som gäller enligt 25 kap. skollagen främst enligt tre av punkterna nedan:

- organisatoriska förutsättningar
- barnens trygghet och säkerhet och
- huvudmannens systematiska kvalitetsarbete.

Granskningen av utbildningen i förskolorna sker enligt sex huvudområden

- organisatoriska förutsättningar
- barnens trygghet och säkerhet och
- huvudmannens ansvar, organisation och systematiska kvalitetsarbete
- rektors arbete, dokumentation och ansvar för utbildningen
- ägare- och ledning samt ekonomiska förutsättningar

Organisatoriska förutsättningar

Under punkten organisatoriska förutsättningar granskas huvudmannens kunskap om lagar och regler, barnantal, personaltäthet, rektors utbildning och erfarenhet, personalens utbildning och erfarenhet, lokaler och lärmiljöer, huvudmannens juridiska förutsättningar, samt att huvudmannen följer upp måltidernas näringsriktighet och variation.

Två av förskolorna har fått förelägganden inom detta område, en avseende att förskolan saknar utbildade förskollärare och en avseende brister i uppföljning av måltidernas näringsriktighet och variation.

Barnens trygghet och säkerhet

För att säkerställa att huvudmannen garanterar barnens trygghet och säkerhet i verksamheten begär utbildningsförvaltningen in dokumentation om brandsäkerhet, rutiner för barnens säkerhet i verksamheten, samt efterfrågar rutiner för registerkontroll och kännedom om anmälningsplikt. I begreppet trygghet lägger förvaltningen också in en bedömning av om barnen vistas i en trygg miljö såtillvida att de får den omsorg de ska ha. Här görs dels en bedömning av de svar som inkommit i frågeformulären och i övrig dokumentation avseende hur man arbetar med normer och värden, dels genom en bedömning av interaktionen mellan barn och personal vid besöken på förskolan och i den pedagogiska omsorgen. Eftersom årets tillsynsbesök har skett digitalt görs en bedömning av detta område även baserat på hur företrädare för förskolan beskriver arbetet med barnen.

Ingen av de granskade verksamheterna har bedömts ha brister inom detta område.

Huvudmannens ansvar, organisation och systematiska kvalitetsarbete

Enligt 4 kap. 3-8 §§ skollagen ska varje huvudman systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen ska vara att de nationella målen för utbildningen uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Vad gäller pedagogisk omsorg så ska huvudmannen systematiskt ska följa upp och utvärdera verksamheten.

Vid regelbunden tillsyn skickar huvudmannen in dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet för granskning. Huvudman redogör för hur man planerar, följer upp och utvecklar utbildningen.

Brister inom detta område är den absolut vanligaste grunden för föreläggande. 6 av 7 förskolor har fått föreläggande inom detta område. Av dessa är fyra föräldrakooperativ och två stiftelser. Vid de flesta av dessa enheter har dock enhetens systematiska kvalitetsarbete bedömts som godtagbart och barnen vid förskolan kan bedömas få en god kvalitet på sin utbildning trots att huvudmannen brister i sitt ansvarstagande.

Rektors arbete, dokumentation och ansvar för utbildningen

Enligt 4 kap. 3-8 §§ skollagen ska varje förskoleenhet systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen ska vara att de nationella målen för utbildningen uppfylls. Vid regelbunden tillsyn fyller rektor i ett dokument som bland annat beskriver det systematiska kvalitetsarbetet. Formuläret kompletteras med dokumentation avseende hur man planerar, följer upp och utvecklar utbildningen. Endast en av förskolorna har fått föreläggande inom detta område och där har nu huvudmannen beslutat om att avveckla verksamheten i egen regi och en annan huvudman har ansökt om godkännande som huvudman för utbildningen.

Förskolans utbildning och undervisning

Som underlag för bedömning av förskolans utbildning och undervisning används frågeformulär som rektor respektive förskollärare fyller i med frågor som hänvisar till förskollärarnas ansvar enligt läroplanen och rektors planering och ansvar för utbildningen. Materialet kompletteras med pedagogisk dokumentation och mallar för utvecklingssamtal, samt dokumentation av systematiskt kvalitetsarbete. Det

inskickade materialet ska ge en god bild av hur förskolorna arbetar mot och följer upp de nationella målen i läroplanen.

Två av förskolorna som har fått beslut under året har föreläggande med anledning av brister i förskolans utbildning och undervisning. Huvudmannen för en av dessa förskolor har nu ansökt om att övergå i annan regi. Vid den andra förskolan finns en nyanställd rektor som vid tidpunkten för tillsynen precis inlett sitt arbete.

Ägare- och ledning samt ekonomiska förutsättningar

I granskningen ingår nu också en bedömning av huvudmannens ägar- och ledningskrets. Ägare- och ledning ska ha nödvändiga kunskaper om de författningar som krävs. Ägare- och ledning ska också bedömas lämpliga. Vidare ska huvudmannen ha ekonomiska förutsättningar att bedriva utbildningen.

Vid bedömning av ägares och lednings kunskaper om författningarna görs en helhetsbedömning avseende de uppgifter om formella kunskaper och erfarenheter som förskolans ägar- och ledningskrets uppges besitta, de rutiner för att hämta in kunskaper som de har beskrivit i inskickat material, samt den redovisning av huvudmannens systematiska kvalitetsarbete som finns vid förskolan.

Två förelägganden har utfärdats där ägare- och ledningskretsen inte bedömts ha nödvändiga kunskaper och där heller inte huvudmannens systematiska kvalitetsarbete och rutiner för att inhämta nödvändiga kunskaper bedömts som godtagbara.

Tabell 2 Förelägganden avseende fristående förskolor läsåret 2020/21, antal punkter i besluten

Organisatoriska förutsättningar	Barnens trygghet och säkerhet	Huvudmannens ansvar, organisation och systematiska kvalitetsarbete	Rektors arbete, dokumentation och ansvar för utbildningen	Förskolans utbildning och undervisning
3	0	6	1	2

Anmälningar

I tillsynsansvaret ingår att utreda misstankar om missförhållanden inom fristående verksamheter. Detta kan till exempel ske efter anmälan, klagomål eller efter det att utbildningsförvaltningen på annat sätt fått kännedom om missförhållanden.

När en anmälan inkommer till utbildningsförvaltningen utreds om anmälaren kontaktat huvudmannen för verksamheten. Är detta inte gjort skickas anmälan ofta vidare till huvudmannen för utredning. Om anmälan är av allvarigare art kräver förvaltningen in en redovisning av vidtagna åtgärder när utredningen är klar. I andra fall avslutas ärendet direkt när ärendet vidarebefordras. Anmälaren får då en upplysning om att de kan återkomma om de inte får respons från huvudmannen.

Vid upprepade anmälningar mot samma huvudman görs oftast en djupare utredning. En anmälan kan också resultera i att förvaltningen gör ett oanmält tillsynsbesök – en tillsyn på förekommen anledning. Detta har skett vid ett tillfälle under läsåret 2020/21.

Övriga anmälningar utreds mestadels skriftligt och ärendet avslutas med en tjänsteanteckning. I de flesta fall räcker det med att förvaltningen kontaktar huvudman/rektor för verksamheten.

Läsåret 20/21 inkom 34 anmälningar. De två åren före det inkom 21 (19/20) respektive 40 (18/19) anmälningar.

Tabell 3 Klagomål avseende fristående förskolor läsåret 2020/21

Antal	Bemötande/ kränkningar ²	Trygghet och säkerhet	Rätt till förskola	Undervisning och stöd	Övrigt
34	11	5	12	1	5

Anmälningarna ovan avser 27 olika förskolor och en pedagogisk omsorg. En av förskolorna har fått fyra anmälningar, en tre anmälningar och tre förskolor har fått två anmälningar. Förvaltningen har haft telefonkontakt eller teamsmöten med huvudmännen för de förskolor som har flera anmälningar.

Bemötande -kränkningar – 11 klagomål

Anmälningarna avseende bemötande – kränkningar avser oftast specifika händelser, eventuellt där en konflikt har uppstått mellan vårdnadshavare och personal vid förskolan. Anmälan avseende kränkande behandling ska utredas av Skolinspektionen och några anmälningar har gått direkt till Skolinspektionen och skickats till Uppsala kommun för utredning av de delar som inte innebär kränkningar. Beroende på vad anmälan avser har de antingen vidarebefordrats till huvudmannen för vidare utredning, utretts skriftligt eller i samband med tillsyn av förskolan, alternativt har kontakt tagits med huvudmannen för att gå igenom ärendena och informera om huvudmannens skyldigheter att utreda klagomål. En av de huvudmän som fått flera anmälningar har gjort en djupare analys av sin hantering om klagomål och har redovisat detta arbete för utbildningsförvaltningen.

Trygghet och säkerhet – 5 klagomål

Fyra förskolor och en pedagogisk omsorg har anmälts avseende bristande säkerhet i verksamheten. I ett fall gick det inte att avgöra exakt vilken förskola som avsågs. Där överlämnades uppgifterna till två olika huvudmän. Vid en av verksamheterna genomförde förvaltningen ett oanmält besök. Detta följdes sedan upp i samband med regelbunden tillsyn. Övriga klagomål har utretts skriftligt.

Rätt till förskola – 12 klagomål

12 klagomål har inkommit avseende rätt till förskola. I åtta fall har detta avsett att barnen inte har fått vistas på förskolan på grund av att förskolan har infört olika anpassningar och policyer på grund av Covid-19. Förvaltningen har i de här fallen hört av sig till huvudmannen för att informera om rätt till förskola med frågeställningar om hur den egna policyn stämmer överens med rekommendationer från Folkhälsomyndigheten, smittskydd och bestämmelser i skollagen. I vissa fall har huvudmannen ändrat sin policy, i andra fall har huvudmannen redogjort för sina ställningstaganden på ett godtagbart sätt.

² 6 kap. skollagen ingår inte i kommunens tillsynsansvar. Anmälningar om kränkande behandling utreds av Skolinspektionen. I det här fallet har anmälan även gått till Skolinspektionen.

Fyra av klagomålen avser rätt till förskola under den tid då förskolan planerar att ha sommarstängt. Enligt skollagen ska förskola (och pedagogisk omsorg) erbjudas i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Om huvudmannen planerar att stänga under sommaren, ska alternativ erbjudas. Huvudmannen kan erbjuda förskola i samarbete med annan huvudman. Eftersom detta är klagomål som återkommer årligen skickade förvaltningen i våras ut information om skyldigheten att hålla öppet under sommaren eller erbjuda alternativ till samtliga fristående huvudmän. Det inkommer dock synpunkter från vårdnadshavare om att vissa enskilda huvudmän och rektorer utövar påtryckningar för att barnen ska vara lediga. Efter kontakt från förvaltningen har förskola erbjudits.

Undervisning och stöd – 1 klagomål

Ett klagomål har avsett bristande stöd i förskolan och rätt att ta del av handlingsplaner. I det fallet har huvudmannen redogjort för de åtgärder som vidtagits.

Övrigt – 5 klagomål

Under kategorin övrigt finns allmänna synpunkter och frågor om verksamheten vid förskolor. I ett fall har anmälan avsett en avgift som tas ut av vårdnadshavare och regelbunden matsäck. Förvaltningen har haft upprepade kontakt med huvudmannen i ärendet och förskolan har vidtagit åtgärder.

Tillsyn på förekommen anledning

Förvaltningen har också inlett en tillsyn på förekommen anledning vid en förskola. Tillsynen initierades av en anmälan men under utredningen har ytterligare frågetecken uppkommit och en djupare utredning av förskolans utbildning och undervisning utförts. Beslut har ännu inte fattats avseende denna tillsyn.

Enkätundersökningar

Varje år skickas en enkät till samtliga vårdnadshavare med barn i förskola och pedagogisk omsorg. På så sätt ges en övergripande uppfattning om verksamhetens kvalitet och hur denna kvalitet synliggörs för vårdnadshavarna. Mer ingående resultat av förskolenkäten redovisas inte i denna rapport eftersom enkäten riktar sig till både fristående och kommunala verksamheter och föredras för utbildningsnämnden i andra sammanhang.³ Resultaten visar dock att vårdnadshavarna som helhet är nöjda med de fristående förskolorna.

Vartannat år skickas en enkät för egenkontroll till de fristående huvudmännen. Enkäten genomfördes 2019 och en ny enkät kommer att skickas ut i slutet av 2021. Enkäten syftar till att säkerställa att huvudmannen tar sitt ansvar för verksamheten, det vill säga uppfyller de lagstadgade skyldigheter som finns, exempelvis vad gäller barnens säkerhet i verksamheten, registerkontroll och barnens tillgång till förskola. Enkätsvaren ligger delvis till grund för bedömning av hur angeläget det är att inleda en regelbunden tillsyn.

Under hösten 2020 gick också en enkät om Minoritetsspråk ut till de fristående förskolorna. Enkäten syftade till att undersöka behovet av stöd i något av

³ Kommunen genomför flera enkäter inom utbildningsverksamheten och resultaten av dessa presenteras särskilt till utbildningsnämnden.

minoritetsspråken på förskolorna och att informera om rättigheterna för barn att få stöd i de nationella minoritetsspråken. Enkäten visade att det fanns rutiner på de flesta av förskolorna om att tillfråga vårdnadshavare om behov av stöd i minoritetsspråk. Övriga förskolor informerades om skyldigheterna.

Uppföljning och likvärdighet

De fristående förskolorna är 110 stycken och består av både stora och små enheter. Kvaliteten på förskolornas utbildning är beroende av att huvudman, rektor och personal har den kompetens som krävs. I vissa fall har huvudmän/förskolor förelagts att åtgärda brister och i redovisning av åtgärder framgår att man vidtagit åtgärder, men att dessa inte är tillräckliga eller adekvata för att förskolan ska bedömas leva upp till kraven. Efter upprepade påtryckningar har några enheter vidtagit åtgärder som att anställa personal eller överlåta verksamheten till annan huvudman.

Några enheter försöker dock åtgärda problemen efter bästa förmåga, men det finns fortsatt kompetensbrister i verksamheten. En bristande kunskap och förståelse för uppdraget skapar små möjligheter att utveckla utbildning och undervisning i enlighet med styrdokumentet. Huvudman, rektor och pedagoger kan jobba hårt med att införa förändringar, men saknas kompetensen för att förstå uppdraget blir resultatet ibland att man blir ”bra” på att göra ”fel” saker. Utgör man dessutom en väldigt liten enhet med en ensam förskollärare, blir möjligheten till fortlöpande kollegialt lärande minimal. Förändringarna/förbättringarna går långsamt och likvärdigheten hotas.

En tillsynsprocess som leder till återkallande är tidskrävande och bristerna är ibland inte tillräckliga för att utgöra grund för återkallande i de fall där viljan och ambitionen finns men förmågan saknas. Kvaliteten på utbildningen kan dock vara undermålig och förvaltningen ser ett behov av genom råd och vägledning kunna stärka huvudmäns, rektorers och förskollärares kompetens i förekommande fall.

Råd och vägledning

Inom ramen för tillsyn ska kommunen också ge råd och vägledning. Förvaltningen lägger mycket tid på återkopplingen till huvudman, rektor och förskollärare vid det uppföljande mötet. Detta på grund av att förvaltningen har noterat att många av de mindre enheterna har ett stort behov av konkret återkoppling och konkretisering av upptäckta förbättringsområden. Vid mötet sker också en dialog om utbildningen i förskolan. Det är förvaltningens uppfattning att tillsynen är uppskattad just för att det för några av förskolorna är det enda tillfälle där rektor och personal får tillfälle att prata om och analysera den utbildning de bedriver med utomstående.

Förvaltningen har tidigare år inbjudit huvudmän och rektorer till informationsmöten med fokus på tillsyn och utbildning i förskola och pedagogisk omsorg. På grund av Covid19 har detta inte gjorts under året, men förvaltningen ser ett fortsatt behov av att informera huvudmän och rektorer om bestämmelser i skollag och läroplan, vanliga brister i tillsynen, aktuell forskning och utveckling av förskolan och vad som händer i den kommunala förskolans utbildningar.

Sammanfattning/kommentarer

Det har trots rådande förhållanden fungerat att genomföra tillsyner, även om antalet tillsyner under året har varit något lägre än planerat. En övergång till digitala besök och möten har gjort att tillsynen har utvecklats. Förvaltningen ser fördelar med de digitala

tillsynsbesöken eftersom de ofta har varit bättre planerade från förskolans sida avseende vilka områden de vill lyfta fram vid tillsynen. Det har också funnits mer möjlighet att ställa frågor kring undervisning och planering av lärmiljöer eftersom barnen inte har varit närvarande vid tillfället. Återkopplingsmötet har också blivit tydligare planerat utifrån en powerpoint mall eftersom ett digitalt möte ställer lite andra krav på struktur. Många av de förskolor som besökts håller god kvalitet och de allra flesta har åtgärdat brister som upptäckts i tidigare tillsyner.

Det finns dock förskolor där tidigare brister inte har åtgärdats och i dessa fall behöver förvaltningen genom råd och vägledning bidra till att öka kompetensen för att kunna säkerställa att verksamheten uppfyller författningarnas krav.

Vad gäller klagomål på förskolorna upplever förvaltningen att förskolorna och huvudmännen har utvecklat klagomålshanteringen och i större utsträckning än tidigare tar ansvar för att ta emot och utreda klagomål. Även om klagomålen som inkommer inte har minskat i antal så är klagomålen av allvarigare art färre än tidigare.

Bilaga

Tillsynsbeslut och förskolor

Tillsynsbeslut läsåret 2020/2021

Nedanstående förskolor fick sina tillsynsbeslut under läsåret 2020/21

Berga förskola
Bytorgets förskola
Edda förskola Valthorn (förstagångstillsyn)
Förskolan Näktergalen
Förskolan Småfolket - I ur och skur
Föräldrarkooperativet Balingsta förskola
Hagmarkens förskola
Kåbo föräldrakooperativ
Liten Lär, småbarnsskola
Myggans förskola
Norlandia Förskolor Uppfinnaren
Nyponets förskola
Röda Stugans förskola
Sagoskogens förskola
Tellusbarn Sparrisen
Tellusbarn Tulpanen
Yrsa förskola

Nedanstående tillsyner har avslutats alternativt har nämnden avstått från att ingripa – för övriga förskolor har huvudmannen förelagts att åtgärda brister och redovisa detta för nämnden.

Bytorgets förskola
Föräldrarkooperativet Balingsta förskola
Hagmarkens förskola
Myggans förskola
Norlandia Förskolor Uppfinnaren
Norlandia Förskolor Uppfinnaren
Nyponets förskola
Röda Stugans förskola
Sagoskogens förskola
Tellusbarn Sparrisen
Tellusbarn Tulpanen

Förskolor som inte har fått tillsynsbeslut under läsåret 2020/2021

Regelbunden tillsyn genomförs av varje fristående förskola med ett intervall på 3-4 år. Nedanstående förskolor har tillsynats tidigare läsår, alternativt kan tillsyn ha inletts under 2020/21, men tillsynsbeslut har ännu inte fattats.

BarnaSinnets förskola	lors förskola
Barnbitens förskola	Jensen Education school AB
Barnhagens förskola	Kastanjens Montessoriförskola
Björkens förskola	Kojans förskola
Björkhagens förskola	Kråskogens förskola
Björklinge förskola	Kunskapsförskolan Bäcklösa
Bullerbyns förskola	Kunskapsförskolan Skölsta
Börjans förskola	Kyrkklockans förskola,
Da Vinci	Kåbo ängars förskola
Dalby hage förskola	Källparken (Lilla Academia AB 4)
Diamantens Förskola	Lillskutts förskola
Edda förskola Bandstol	LillTuna förskola
Edda förskola Valthornet	Lindparkens förskola
Ekbackens förskola	Lingonbackens förskola
Ekeby förskola	Lingonblommans förskola
Ekplantans förskola	Lyktans förskola
Estia förskola AB	Malma Backe förskola
Fasanens förskola	Manar Al-Houda kooperativ
Fiolbackens förskola	Norlandia Förskolor Karlsro
Fyrisåns förskola	Norlandia Förskolor Kvarnen
Förskolan Kasper	Norlandia Förskolor Seminariet
Förskolan KlockarStugan	Norlandia Förskolor Upplevelsen
Förskolan Laxen	Norlandia Förskolor Upptäckten
Förskolan Majgården	Närdaghemmet
Förskolan Mollys Farm	Näsdalens förskola
Förskolan Swedenborg	Pilfinkens förskola
Förskolan Swedenborg	Plantans förskola
Förskolan Tittut	Prästgårdens förskola
Förskolan Tärningen	Rackarungen kooperativ
Förskolan VillaLära	Rosengårdens förskola
Gamla Uppsala förskola	Rödmyrans förskola
Gamla Uppsala montessoriförskola	Sjumilaskogens förskola
Gladens förskola	Skrindans förskola
Glinets förskola	Smulans förskola
Glutens Montessoriförskola	Solrosens förskola
Grannbarnens förskola	Solskenets förskola
Grodans förskola	St Johannes (Lilla Academia AB 3)
Gåsens förskola	Solstugans förskola
Humlans förskola	Stabby Montessoriförskola
Hyttans förskola	Stjärnans förskola
I Ur och Skur Pinneman	Sunnersta Naturförskola

Svanens förskola
Svartbäckens Montessori
Tunabarnens förskola
Ultuna förskola
Uppsala Montessori AB
Uppsala Montessoriförskola
Videungens
Montessoriförskola
Vildrosens förskola
VretaNäs förskola
Årsta (Lilla Academia AB 1)
Äventyret Cmart förskola